

Patiëntenvoorlichting

Behandeling van reumatische klachten met medicijnen

Metobject

Behandeling van reumatische klachten met Metobject

In overleg met uw reumatoloog wordt u binnenkort voor uw reumatische klachten behandeld met het geneesmiddel Metobject. In deze folder vindt u uitleg over deze behandeling.

Deze folder is geen vervanging van de gebruiksaanwijzing bij het geneesmiddel.

Hoe werkt Metobject?

Bij reumatische aandoeningen zijn de gewrichten langdurig ontstoken, waardoor deze beschadigd kunnen raken. De werkzame stof in Metobject is Methotrexaat. Methotrexaat onderdrukt het afweersysteem en remt ontstekingen. Stijfheid, pijn en zwelling nemen daardoor af. Als de ontstekingen in uw gewrichten minder worden, is de kans op beschadigingen in de gewrichten op langere termijn ook kleiner.

Wanneer merkt u iets van de behandeling?

Metobject werkt langzaam. Het kan dan ook 4 tot 8 weken of soms zelfs langer duren voordat u iets van de behandeling merkt. Uw reumatoloog adviseert u daarom meestal om naast Metobject (tijdelijk) ook nog andere pijnstillende en ontstekingsremmende medicijnen te gebruiken. Ongeveer 40 tot 70% van de mensen die behandeld worden met Metobject, hebben hier baat bij.

Foliumzuur

Voor minder kans op bijwerkingen schrijft de reumatoloog u bij Metobject in principe ook altijd foliumzuur (vitamine B11) voor.

Gebbruiksaanwijzing

Metobject is verkrijgbaar in tabletvorm (2,5 mg) en injecties (5 tot en met 30 mg). In overleg met uw reumatoloog krijgt u 1 keer per week een injectie. U leert van een verpleegkundige hoe u dit zelf kunt doen. U vindt de instructies ook achter in deze folder. Als dit toch niet lukt, krijgt u de injecties van een wijkverpleegkundige. U krijgt van de apotheek gebruiksklare injecties mee naar huis. Het kan zijn dat u door de injecties last krijgt van roodheid en irritatie op de prikplaats. Dit gaat vanzelf weer over.

Gebbruiksaanwijzing foliumzuur

Ook foliumzuur gebruikt u 1 keer per week. U neemt de foliumzuur 1 dag (24 uur) nadat u de injectie heeft gegeven of gekregen. Gebruikt u meer dan 15 mg Metobject per week? Dan wordt de dosering foliumzuur soms verhoogd naar 2 keer per week.

Bewaren Metoject

Bewaar Metoject:

- op kamertemperatuur (onder 25°C)
- buiten het bereik en zicht van kinderen
- in de buitenverpakking: dit is belangrijk voor bescherming tegen licht

Wees voorzichtig met alcohol

Alcohol in combinatie met Metoject kan de kans op een afwijkende leverfunctie vergroten. Gebruik daarom niet meer dan 1 glas alcohol per dag.

Metoject in combinatie met andere medicijnen

Antibiotica

Moet u behandeld worden met antibiotica? Geef dan altijd aan uw (huis)arts door dat u Metoject gebruikt. Bepaalde antibiotica, Trimethoprim en Co-Trimoxazol (Bactrimel®), mogen namelijk niet met Metoject gecombineerd worden. Ze kunnen eventuele bijwerkingen van Metoject ernstig versterken.

Ontstekingsremmende pijnstillers

Ook ontstekingsremmende pijnstillers kunnen eventuele bijwerkingen van Metoject ernstig versterken. Vooral bij een dosis vanaf 15 mg per week. Desondanks worden bij reuma ontstekingsremmende pijnstillers vaak bewust gecombineerd met Metoject. Om eventuele bijwerkingen door de combinatie met ontstekingsremmende pijnstillers tijdig op te sporen, wordt uw bloed tijdens de behandeling regelmatig onderzocht. Zo is gebruik van ontstekingsremmende pijnstillers in combinatie met Metoject toch veilig. Wel is het belangrijk dat uw reumatoloog precies weet welke (vrij verkrijgbare) pijnstillers u eventueel allemaal gebruikt. Geef dit dus altijd door.

Andere medicijnen

Geef ook aan uw reumatoloog door welke medicijnen u eventueel nog meer gebruikt. Krijgt u van uw huisarts of andere medisch specialist(en) medicijnen voorgeschreven? Geef dan ook altijd door dat u wordt behandeld met Metoject.

Bijwerkingen van Metoject

U kunt door het gebruik van Metoject last krijgen van bijwerkingen. Deze bijwerkingen komen **vaak** voor (meer dan 10%):

- een vol gevoel, diarree en/of misselijkheid
- leverfunctiestoornissen: de kans op leverproblemen is door gebruik van foliumzuur een stukkleiner

Deze bijwerkingen komen **soms** voor (1-10%):

- ontsteking van het mondslijmvlies: door foliumzuur neemt de kans op zweertjes in de mond af
- stoornissen in de bloedaanmaak door onderdrukking van het beenmerg: dit kan infecties, vermoeidheid en (spontane) blauwe plekken en bloedneuzen veroorzaken
- bepaalde vorm van longontsteking
- huidafwijkingen
- haaruitval
- duizeligheid
- hoofdpijn

Deze bijwerkingen komen **bijna nooit** voor (0,1-1%):

- ernstige infectie

Wanneer waarschuwt u uw (huis)arts?

Krijgt u (een van) deze óf andere klachten? Neem dan contact op met uw reumatoloog of reumaconsulent.

Controles

Nadat u bent gestart met Metoject heeft u regelmatig telefonisch contact met de reumaconsulent. Zij bespreekt dan bloeduitslagen met u, hoe u de medicatie verdraagt en hoe het met uw klachten gaat. Afhankelijk van wat u in het gesprek aangeeft én de bloeduitslagen wordt de dosering Metoject eventueel verhoogd. U heeft na zo'n 3 maanden een controleafspraak met uw reumatoloog en reumaconsulent op de polikliniek reumatologie van MCA.

Bloedonderzoek

Uw bloed wordt uit voorzorg regelmatig onderzocht op eventuele leverfunctiestoornissen. U laat daarom vóór iedere controleafspraak bij de reumatoloog bloedprikken. Het is erg belangrijk dat u zich goed aan deze afspraken voor bloedonderzoek houdt. Een eventuele afwijkende uitslag van de leverfunctie is meestal van voorbijgaande aard.

Medicijnen bestellen tijdens de controles

Wilt u al uw medicijnen zoveel mogelijk tijdens de controles bij uw reumatoloog of reumaconsulent bestellen? Doet u dit toch telefonisch? Geef dan de dosering en voorgeschreven hoeveelheid duidelijk door.

Zwangerschap

Metoject kan de productie van zaad- en eicellen beïnvloeden. Ook is er bij gebruik van Metoject een verhoogde kans op miskramen en aangeboren afwijkingen. Zorg daarom tijdens de behandeling voor een betrouwbaar voorbehoedsmiddel. Gebruik dit ook nog minstens 4 maanden nadat u met de

behandeling met Metoject bent gestopt. Heeft u een kinderwens? Overleg dan altijd eerst met uw reumatoloog. Bent u man? Dan kunt u de mogelijkheid om sperma in te vriezen overwegen.

Uw vragen

Met vragen over uw aandoening en behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met de polikliniek reumatologie. Dat kan op werkdagen van 8:30 - 16:30 uur via de polikliniek reumatologie:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902

zo geeft u zichzelf een injectie

1. Controleer de injectiespuit

Controleer:

- of de houdbaarheidsdatum niet verstreken is
- of de dosering juist is
- of uw naam op het etiket staat

Haal de injectiespuit daarna uit de verpakking.

2. Verwijder de dop

Houd de injectiespuit met de punt omhoog en verwijder voorzichtig de beschermdop: maak een draaiende, trekkende beweging. Het kan zijn dat er dan een kleine druppel vloeistof uit de spuit komt. Is het lastig voor u om de beschermdop te verwijderen? Dan kunt u hiervoor een handig hulpmiddel van de reumaconsulent meekrijgen.

U hoeft de luchtbel niet te verwijderen

Ziet u de luchtbel boven in de injectiespuit? Deze zorgt ervoor dat tijdens het injecteren alle vloeistof uit de injectiespuit gespoten wordt. U hoeft de luchtbel dus **niet** te verwijderen!

3. Geef de injectie

- a. Maak de huid waar u injecteert schoon met een alcoholdoekje. U krijgt deze in het ziekenhuis mee. Raak de steriele naald niet aan.
- b. Pak met uw duim en wijsvinger een huidplooi vast.
- c. Steek de naald onder een rechte hoek (90°) helemaal in de huid. Dan weet u zeker dat injectievloeistof goed in de vetlaag terecht komt. Injecteer de vloeistof langzaam, totdat alle vloeistof op is.
- d. Het is volkomen onschadelijk dat u de luchtbel samen met de vloeistof injecteert.

4. Verwijder de naald

- a. Trek de naald recht omhoog uit de huid: 'sleep' de naald dus niet van de huid weg.
- b. Dep de injectieplaats schoon, met een watje bijvoorbeeld.
- c. Wrijf niet over de injectieplaats.
- d. U hoeft de beschermdop niet terug op de injectienaald te doen. Doe de injectiespuit in een goed afgesloten naaldcontainer.

Als de injectieplaats pijnlijk is, kunt u er wat ijs op doen.